

money

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11 ΜΑΪΟΥ 2018

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

V V Γιώργος Λιαμάδης
Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος
Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών ΑΠΘ

«Το design και το περιβάλλον είναι το μέλλον μας»

• Συνέντευξη στον Γιάννη Ανδρέα

Μια ξεχωριστή εμπειρία έχουν οι Λαρίσιοι που επισκεπτόνται αυτές τις ημέρες τον χώρο «Wisedog», όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του agro.design workshop. Πρόκειται ουσιαστικά για οκτώ ολοκληρωμένα πρωτότυπα σχεδιαστικά αντικείμενα τα οποία προέκυψαν από την σύμπτυξη γεωπόνων, αρχιτεκτόνων και καλλιτεχνών αποδεκνώντας την άρρηκτη σχέση που συνδέει την γεωπονία με το design.

Η Larissanet συζήτησε με τον Γεώργιο Λιαμάδη, Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και επιστημονικού υπεύθυνου του agro.design workshop, γύρω από τα κεντρικά σημεία της σχέσης.

Σχετικά με την έκθεση, ο κ. Λιαμάδης επισημαίνει χαρακτηριστικά ότι «το design είναι επικοινωνία: επικοινωνεί ιδέες μέσα από αυτά αντικείμενα. Το design εδώ επικεντρώνεται να μας φέρει πιο κοντά στη γεωπονία, επικοινωνώντας μορφές και διαδικασίες της φύσης μέσα από οκτώ αντικείμενα χριστουκί και εννοιολογικού χαρακτήρα».

Τα αντικείμενα θα εκτίθενται στο «Wisedog» (Συλλοφόρου 3) έως τις 20 Μαΐου.

• **Με την ευκαιρία της έκθεσης που αυτήν την περίοδο παρουσιάζεται στη Λάρισσα, μπορείτε να μας δώσετε κάποια παράδειγματα της άνοιξης και διαχρονικής σχέσης γεωπονίας και design;**

Μπορεί κανείς να διακρίνει πολλούς –περισσότερο η λιγότερο προφανείς- συσχετισμούς ανάμεσα στη γεωπονία και το design. Ανάμεσα στους πρώτους συγκαταλέγονται ο σχεδιασμός των εργαλείων της γεωπονίας και ο σχεδιασμός των συσκευασιών αγροδιατροφικών προϊόντων. Ανάμεσα στους δεύτερους διακρίνονται και οι πιο ενδιαφέρουσες μορφές συνδιαλλαγής γεωπονίας και design: η χρήση προϊόντων και παραπροϊόντων της γεωπονίας ως πρώτη ύλη στην κατασκευή αντικειμένων, η εξελικτική διαδικασία ως μια μορφή σχεδιασμού που η ίδια η φύση έχει προβλέψει για την προσαρμογή των οργανισμών στις συνθήκες, η (έλληξη και συνθετική) διασταύρωση των ειδών ως μία τεχνητή διαδικασία «σχεδιασμού της φύσης» με στόχο την απόδοση ή βελτίωση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών (για τομάτα με προεπιλεγμένα επιθυμητά χαρακτηριστικά είναι μια «σχεδιασμένη» τομάτα).

Η επιστημονική κοινότητα έχει διατυπώσει ακόμη και παραλληλισμούς ανάμεσα στις διαδικασίες του design και της φύσης. Η Νερί Οκταντ εμμενιστικέ ανα διάγραμμα που αποτυπώνει τη διαδικασία μετασχηματισμού της δημιουργικής ενέργειας του ανθρώπου σε έργο με τρόπο ανάλογο με εκείνον του μετασχηματισμού της ενέργειας από την πέψη των τροφών στον κύκλο του Krebs. Το

”
Έως τις
20 Μαΐου
στον χώρο
«Wisedog»
η έκθεση
οκτώ ολο-
κληρωμένων
πρωτότυπων
σχεδιαστικών
αντικειμένων,
στο πλαίσιο του
agro.design
workshop

design αφορά σπείρωμα γύρω μας έχει σχεδιαστεί από τον άνθρωπο. Η γεωπονία αφορά ό,τι έχει σχεδιαστεί από τη φύση. Βέβαια υπάρχει μία εγγενής διαφορά ανάμεσα στις δύο πράξεις σχεδιασμού: η ανθρώπινη δημιουργία είναι ατελής απέναντι σε εκείνη της φύσης. Γι' αυτό και το design συχνά διδάσκεται από τη φύση: από τη μορφή, τους μηχανισμούς και τις λειτουργίες της.

• **Ποιες σχέσεις -ίως και προβληματισμοί - σας δημιουργήθηκαν, ζώντας από κοντά το έργο που προέκυψε από τη σύμπτυξη γεωπόνων, αρχιτεκτόνων και καλλιτεχνών;**

Κάθε διεπιστημονική συνεργασία είναι από μόνη της μια ανοικτή διαδικασία και ταυτόχρονα μια προπύθηση για την καινοτομία. Μια σύμπτυξη όπως αυτή μεταξύ γεωπόνων, αρχιτεκτόνων και καλλιτεχνών μεταφέρει γνώση από το ένα πεδίο στο άλλο, αλλά ταυτόχρονα ικνυλάει στην ενδίδωση περιοχική παράδοσης ιδέες που επιστρέφουν πίσω ως νέα γνώση. Φανταστείτε το κείμενο που κρατάτε στα χέρια σας σαν ένα σύνολο από κουσάδες (τυπογραφικά στοιχεία) στον απέραντο ωκεανό της σελίδας. Αν κάθε μία από αυτές τις κουσάδες αντιστοιχεί σε μια περιοχική γνώση, τότε η καινοτομία δεν είναι παρά ο ανεξερευνήτος ενδιάμεσος χώρος, η λευκή περιοχική της σελίδα.

Στο Εργαστήριο Βιομηχανικού Σχεδιασμού διαμορφώσαμε μια προσέγγιση τη μεθοδολογία για την καινοτομία. Μια μεθοδολογία με εργαλεία τη βασική έρευνα, τη

διεπιστημονικότητα και το συνδυασμό αναλυτικής και δημιουργικής σκέψης, από την οποία επηρεάζονται οι φοιτητές αλλά και φορείς ή επικρατούντες με ευήλικα ότα. Αυτό που πρέπει να μας προβληματίζει είναι γιατί το μεγαλύτερο μέρος από το ανθρώπινο κεφάλαιο και το κεφάλαιο γνώσης που παράγουμε θα πρέπει να καταλήγει αποκλειστικά στο εξωτερικό. Η σύγχρονη συνθήκη για την καινοτομία με επικέντρο τον άνθρωπο (human-centered innovation) αποτελεί μια μεγάλη ευκαιρία για την Ελλάδα. Αντίθετα από την τεχνολογική καινοτομία, η καινοτομία με επίκεντρο τον άνθρωπο είναι μία διεθνής τάση (και ανάγκη) με χαμηλό κόστος επενδύσεων και υψηλές αποδόσεις. Αρκεί να το κατανοήσουμε εγκαίρως και να εμμενιστούμε τους ειδικούς.

• **Κλείνοντας, μπορεί το design να βοηθήσει τον άνθρωπο ώστε να ανακτήσει τη χαμένη επαφή με τη γεωπονία και γενικά με τη φύση;**

Το design είναι επικοινωνία: επικοινωνεί ιδέες μέσα από αυτά αντικείμενα. Το design εδώ επικεντρώνεται να μας φέρει πιο κοντά στη γεωπονία, επικοινωνώντας μορφές και διαδικασίες της φύσης μέσα από οκτώ αντικείμενα χριστουκί και εννοιολογικού χαρακτήρα.

Στη χριστουκί του ειδικού, το design μεταφράζει τις διαδικασίες της γεωπονίας σε αντικείμενα και εμπειρίες χρήσης προσαρμοσμένα σε μία γλώσσα οικεία στο σύγχρονο άνθρωπο της πόλης. Εμπλέκει συνεπώς τον πολιτή σε διαδικασίες της γεωπονίας με όρους σύγχρονους.

Στην εννοιολογική του εκδοχή, το critical design όπως ονομάζεται διεθνώς επιτελεί ένα δεύτερο –εξίσου σημαντικό- ανάδοχο σημαντικό ρόλο. Ως διαμορφωτής κουλτούρας, υποκαθιστά μοντέλα συμπεριφοράς, γεννά προβληματισμούς, τροφοδοτεί συζητήσεις και ζημιώσεις, δίνει αφορμή για αναθεωρήσεις.

Με δεδομένο ότι πολλοί Λαρίσιοι ήδη έχουν ανταποκριθεί στο κάλεσμα και έχουν επισκεφθεί την έκθεση, πως μπορείτε να προειδοποιήσετε όσους σκέφτονται έως τις 20 Μαΐου να περάσουν από τον χώρο του «Wisedog» σε σχέση με τα έργα, στα οποία θα περιηγηθούν;

Το design και το περιβάλλον είναι το μέλλον μας. Στην έκθεση αυτή, γεωπονία και design συνδυάζονται μέσα από μία σειρά από αντικείμενα. Θα καλούσα τους επισκέπτες να τα μελετήσουν και να τα περιεργαστούν πέρα από το προφανές.

Στην περίπτωση λ.χ. του αντικειμένου «b-na!» κάποιος μπορεί να διακρίνει ένα φωτοσκόπε με μια γλάστρα στη βάση του, μπορεί όμως

και να διαβάσει τη σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα δύο εμπέρους στοιχεία: το φωτοσκόπε χρειάζεται το αντίβαρο της γλάστρας κρεμασμένου να ισορροπήσει σε όρθια θέση, την ίδια στιγμή που το φωτό στο γλάστρα χρειάζεται το φως για να φωτοσυνθέσει. Θα έλεγα λοιπόν, παρατηρήστε τα αντικείμενα αυτά ως την αφήγηση μιας διαδικασίας, ως τη δημιουργία και το σχηματισμό μιας νέας εμπειρίας χρήσης. Δείτε τα ως περιπέτειες ζωής, στη μορφή ενός αγροδια-

τροφικού προϊόντος ή ενός σπόρου που περιμένει τη συνθήκες για να ευδοκιμήσει και να δώσει καρπός. Αυτό άλλωστε είναι και το περιεχόμενο της έκθεσης: σπόροι ζωής και σπόροι ιδέων για μια καλύτερη ζωή.

